

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย : รูปแบบและการปรับงานบุญจตุกฐินเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด
เชียงราย
ชื่อผู้วิจัย : นางสาวชุกกิ้น อุณวิจิตร และคณะ
คณะ : วิทยาการจัดการ
ปีการศึกษา : 2552

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา รูปแบบและการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดงานจตุกฐิน วัดพระธาตุผาเงา ศึกษาความพึงพอใจและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดงานบุญจตุกฐิน และ เสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนางานจตุกฐินเพื่อการท่องเที่ยว ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกและใช้แบบสอบถามกับคณะกรรมการจัดงาน ประชาชน และนักท่องเที่ยวร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามประเด็นเนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

รูปแบบและการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดงานจตุกฐิน วัดพระธาตุผาเงา ได้เปลี่ยนจากงานขนาดเล็กจัดภายในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการฟื้นฟูประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมและเพื่อให้ได้อานิสงส์ผลบุญตามความเชื่อ งานจตุกฐินวัดพระธาตุผาเงาในปัจจุบันเป็นการผสมผสานกันระหว่างการฟื้นฟูวัฒนธรรมดั้งเดิมและการรับเอารูปแบบใหม่มาใช้ เพื่อส่งเสริมประเพณีทางศาสนาและการท่องเที่ยว วัดและชุมชนจึงได้รับเอารูปแบบที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยปรับปรุงมาใช้ เป็นรูปแบบของการจัดงานปัจจุบันเพราะเอื้อให้นักท่องเที่ยวเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมทอผ้ามากขึ้น

ผลการศึกษาพฤติกรรม ความพึงพอใจและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดงานจตุกฐิน วัดพระธาตุผาเงา พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวเชียงราย และสายบุญจากต่างจังหวัด นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีประสบการณ์มาร่วมงานจตุกฐินเป็นครั้งแรก ตั้งใจมาเพื่อทำบุญ โดยการชักชวนของเพื่อนหรือญาติ ใช้เวลาร่วมงาน 6 ชั่วโมงขึ้นไป โดยนักท่องเที่ยวคาดหวังจะได้รับอานิสงส์ผลบุญจากการมาร่วมงานนี้มากที่สุด

นักท่องเที่ยวนิยมมีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวพอใจสูงสุดสามลำดับแรกคือการรักษาแบบแผนประเพณีดั้งเดิม บรรยากาศของสถานที่และการเน้นความสำคัญทางศาสนา ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่านักท่องเที่ยวพึงพอใจต่างกันในเรื่องสถานที่ ที่พักแรมและการเดินทาง นักท่องเที่ยวความคิดเห็นเห็นว่าการจัดงาน จุลกฐินเป็นการอนุรักษ์ประเพณีและการทอผ้า ส่งเสริมการท่องเที่ยว และส่งเสริมให้คนทำบุญ สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจคือการรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม การแสดงพื้นบ้านที่หลากหลายและการได้ทำบุญ

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนางานบุญจุลกฐินเพื่อการท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ พบว่าการจัดงานจุลกฐินวัดพระธาตุผาเงามีจุดแข็งและมีโอกาสมากกว่าจุดอ่อนและข้อจำกัด การส่งเสริมและพัฒนางานบุญจุลกฐินเพื่อการท่องเที่ยวจึงควรพัฒนาเชิงรุก ได้แก่การจัดระบบความคิด และรูปแบบของงาน การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว การเตรียมบุคลากรให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว การจัดเป็น โครงการมหาบุญจุลกฐินของจังหวัดเชียงราย และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างการรับรู้ของประชาชนเพิ่มขึ้น

Abstract

Research Title : Rejuvenating Julakathin Ceremony for Tourism Promotion in Chiangrai

Author : Chooglin Ounvijit and others

Faculty : Management Science

Academic Year : 2552

The research describes the present form of the Jullakathin ceremony at Wat Prathat Phangao and tourists who join the ceremony and proposes how the ceremony can be modified to promote it for tourism purposes. Quantitative and qualitative data are collected from the ceremony organizing committee, local people, tourists and documents through in-depth interviews, questionnaires, and participatory observation. Content analysis and descriptive statistical measures are used to analyze the data.

The present form of the ceremony is a mixture of old and new cultures. From a small ceremony participated by the community of believers as a merit-making activity, it has been transformed into a grand annual ceremony organized by external agencies with light-and-sound presentations and reception parties. Recently, the TAT intervention promotes the participation of tourists in the weaving activity of the ceremony.

Tourists who joined the ceremony are mostly residents of Chiangrai and merit-makers from other provinces. Most of them joined the ceremony for the first time, with an intention to make merits. They came at the invitation of their friends or relatives. The average time spent in the ceremony is six hours.

The tourists are highly satisfied with the ceremony. The first three highest satisfactions are on the conservation of the tradition, the ambience of the temple, and the emphasis on religious activities. A comparison of their satisfaction based on their demographical attributes reveals differences of satisfaction in terms of the temple, accommodation, and travel. They have an opinion that the ceremony helps to conserve culture and weaving, promotes tourism and religious

purposes. They are impressed by the cultural identity, a wide range of folk presentations and their opportunity to make merits.

The ceremony has high potential for tourism promotion. Measures for pro-active development include solidifying the concept and format of the ceremony, arranging creative activities to support tourists' appreciation, training of information personnel, expanding it into the Chiangrai Mahaboon Jullakathin Project and intensifying public relations by various methods to increase the perception of people.